

Motion av Figaro Stenlund angående ledningsbeslut att införa krav på arbetskläder för gymnasieskolors vaktmästare

Bakgrund

Serviceledningsgruppen i gymnasieområde centrum fattade 2022 beslut om att införa krav för vaktmästare inom området att bära arbetskläder under arbetstid. Motiveringen till de svarta arbetskläderna löd att de utgör ett viktigt symbolvärde för elever och anställda.

På Hvitfeldtska gymnasiet arbetar vaktmästaren Ulf Byström som brinner för sitt yrke. Han involverar elever i spännande projekt, står alltid till förfogande och är oerhört uppskattad bland såväl elever som lärare. Med sin hawaiiiskjorta tillför han färg och glädje till skolan. Ulf tvingas alltså att lämna ifrån sig sin identitet, hawaiiiskjortan, vilket han inte har accepterat. I stället har han erhållit en disciplinpåföljd som senare kan leda till ”skiljande från anställningen”, d.v.s. avskedande. Han anklagas för ”arbetsvägran”. Ulf har aldrig arbetsvägrat. Nu har han sagt upp sig i protest mot regelverket då han inte ser sig ha något val. I stället återgår han till att arbeta som lärare – en yrkesroll som inte omfattas av klärestriktioner.

På vissa arbetsplatser är det befogat att tvingas bära arbetskläder; på en byggarbetsplats är det exempelvis på sin plats att bära kläder som garanterar säkerheten. Inom yrkesgruppen skolvaktmästare blir däremot inskränkning på klädfriheten ett auktoritärt drag och en kränkning av ens identitet då en sådan inskränkning inte kan motiveras på samma sätt. Resultatet – skolvaktmästare i svart uniform – blir på bekostnad av anställda som brinner för sitt yrke, vilket i sin tur slår mot skolans elever och övriga anställda. Sedan detta fått medial uppmärksamhet i flera större medier såsom SVT, GP och Aftonbladet har stödet för Ulf växt och inte minst på plats på Hvitfeldtska; varje fredag bärs hawaiiiskjortor av såväl lärare som elever för att visa sitt stöd för Ulf och understryka det befängda i regelverket. En fysisk protestinsamling har startats med hundratals underskrifter och en digital motsvarighet har skapats.

Förslag till beslut

Jag yrkar på att UF påtalar problematiken som beskrivs i bakgrunden för Utbildningsnämnden.

Figaro Stenlund

Stadsområde Centrum

FN:s konvention om barnets rättigheter har som mål att ge barn, oavsett bakgrund, rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. En särskilt viktig artikel för ungdomsfullmäktige är artikel 12, att alla barn har rätt att göra sin röst hörd och vara delaktiga i beslut som rör dem.

Här nedan väljer du de artiklar som är relevanta för din motion.
Radera denna text genom att markera texten och radera.

Dessa artiklar i barnkonventionen är också viktiga för det här förslaget:

☐ 1. Som barn räknas varje människa under 18 år.	☐ 13. Barn har rätt till yttrandefrihet; att tänka, tycka och uttrycka sina åsikter, med respekt för andra personers rättigheter.	samt hjälp att aktivt delta i samhället.	☐ 35. Varje stat ska förhindra bortförande och försäljning av, eller handel med, barn.
☐ 2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.	☐ 14. Barn har rätt att utöva vilken religion de vill, eller ingen alls.	☐ 24. Barn har rätt till bästa möjliga hälsa, tillgång till hälso- och sjukvård samt till rehabilitering. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas.	☐ 36. Varje stat ska skydda barn från alla andra former av utnyttjande som kan skada barnet.
☐ 3. Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa.	☐ 15. Barn har rätt att delta i föreningar och fredliga sammankomster.	☐ 25. Varje stat ska regelbundet se till att ett barn som är omhändertaget av myndigheter behandlas väl.	☐ 37. Barn ska inte utsättas för tortyr, annan grym behandling, bestraffning eller dödsstraff. Frihetsberövande av ett barn ska ske i enlighet med lag och får endast användas som en sista utväg och för kortast lämpliga tid.
☐ 4. Varje stat ska ta ansvar för och nyttja sina resurser till fullo för att uppfylla barns rättigheter. Där det behövs ska stater samarbeta internationellt.	☐ 16. Barn har rätt till ett privatliv.	☐ 26. Barn har rätt till social trygghet samt till statligt stöd, ifall föräldrar eller annan vårdnadshavare saknar tillräckliga resurser.	☐ 38. Varje stat ska säkerställa skydd och omvårdnad av barn som berörs av en väpnad konflikt.
☐ 5. Barnets föräldrar eller annan vårdnadshavare ansvarar för barnets uppföstran och utveckling. De ska också stötta barnet i att få sina rättigheter uppfyllda.	☐ 17. Barn har rätt att få tillgång till information via till exempel internet, radio och tv. Staten ska uppmuntra att det skapas material som är av värde för barn och som inte är skadligt.	☐ 27. Barn har rätt till skälig levnadsstandard, till exempel bostad, kläder och mat.	☐ 39. Barn som har utsatts för vanvård, utnyttjande, övergrepp, tortyr eller väpnade konflikter har rätt till rehabilitering och social återanpassning.
☐ 6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.	☐ 18. Barnets föräldrar eller vårdnadshavare, har gemensamt huvudansvar för barnets uppföstran och utveckling, med statens stöd.	☐ 28. Barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla.	☐ 40. Barn som anklagas för brott, eller har blivit dömt för en straffbar handling, har rätt att behandlas rättvist och respektfullt, få juridiskt stöd samt återanpassas i samhället.
☐ 7. Barn har rätt till ett eget namn och ett medborgarskap. Barnet har rätt, så långt det är möjligt, att få veta vilka dess föräldrar är och få deras omvårdnad.	☐ 19. Barn ska skyddas mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld, skada eller övergrepp, vanvård eller försumlig behandling, misshandel eller utnyttjande, inklusive sexuella övergrepp.	☐ 29. Skolan ska hjälpa barnet att utvecklas och lära barnet om mänskliga rättigheter.	☐ 41. Om det finns bestämmelser i en stat, som går längre för barns rättigheter än innehållet i barnkonventionen, gäller de bestämmelserna.
☐ 8. Barn har rätt till sin identitet, sitt medborgarskap, sitt namn och sina släktförhållanden.	☐ 20. Barn som av olika anledningar inte kan bo kvar i sin hemmiljö har rätt till skydd och stöd från staten, samt rätt till ett alternativt hem.	☐ 30. Barn som tillhör etniska, religiösa eller språkliga minoriteter, eller som tillhör ett urfolk, har rätt till sitt språk, sin kultur och sin religion.	☐ 42. Varje stat ska göra barnkonventionen allmänt känd bland både vuxna och barn.
☐ 9. Barn ska inte skiljas från sina föräldrar, utom när det är nödvändigt för barnets bästa.	☐ 21. Vid adoption ska staten säkerställa att största vikt ges till vad som bedöms vara barnets bästa.	☐ 31. Barn har rätt till lek, vila och fritid.	☐ 43.–54. Regler om hur barnkonventionen följs upp och vad stater ska göra för att följa den.
☐ 10. Barn har rätt att återförenas med sin familj om familjen splittrats.	☐ 22. Barn på flykt har rätt till skydd, och hjälp att spåra och hitta sina föräldrar eller andra familjemedlemmar.	☐ 32. Barn har rätt att skyddas mot ekonomiskt utnyttjande och mot arbete som är skadligt eller som hindrar barnets skolgång.	
☐ 11. Varje stat ska bekämpa olovligt bortförande och kvarhållande av barn i utlandet.	☐ 23. Barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv	☐ 33. Barn ska skyddas från narkotika.	
☒ 12. Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.		☐ 34. Barn ska skyddas från alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp.	

Det här är en sammanfattning av barnkonventionen. För mer information och för att läsa barnkonventionen i sin helhet: [unicef.se/barnkonventionen](https://www.unicef.se/barnkonventionen)